

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Христина Лазарова Николова;*
катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“, УНСС
професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност
Икономика и управление (Икономика на транспорта)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по професионално направление 4.4. Науки за земята, *научна специалност География и рекреация на туризма в СУ „Св. Климент Охридски“.*

Автор на дисертационния труд: *Емил Борисов Петров*

Тема на дисертационния труд: *УПРАВЛЕНИЕ НА ТРАНСПОРТНАТА ДОСТЪПНОСТ ДО ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ОБЕКТИ В ЦЕНТРАЛНАТА ГРАДСКА ЧАСТ НА СОФИЯ*

Научен ръководител: доц. д-р Мариана Атанасова Асенова

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури за защита на дисертационния труд съгласно Заповед № Р038-340/23.07.2020 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Информация за дисертанта

Емил Петров се е обучавал по докторска програма в професионално направление 4.4. Науки за земята, по научна специалност „География и рекреация на туризма“ към катедра „География на туризма“ в СУ „Св. Климент Охридски“ със срок на обучение 01.06.2018 г. – 01.06.2021 г. Обучението е осъществено в самостоятелна форма на подготовка. Отчислен е с право на защита на 03.07.2020 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за защита дисертационен труд е в обем от 255 страници основен текст, структуриран в увод, изложение в четири глави, заключение, списък на използваната литература, списъци на таблиците и фигурите, на приложенията и на използваните съкращения и 47 стр. приложения. В основния текст са представени 18 таблици и 82 фигури.

Първа глава представя същността и теоретичните аспекти и подходи за оценка на транспортната достъпност до туристически обекти в градовете.

Във втора глава се анализират състоянието и проблемите на транспортната достъпност в централната градска част на София, дефинирани са нейните особености и са оценени пространственото и градоустройственото развитие на пътно – шосейната (улична) мрежа, демографията и свързаните с тях проблеми на придвижването в града и е направен кратък преглед на нормативната рамка и стратегическите документи за транспортната достъпност и нейното управление в Столична община.

Трета глава допълва анализа в изследването с резултатите от направените собствени проучвания на дисертанта в контекста на транспортната достъпност на град София, както и с анализ на резултатите от полуструктурираното интервю с представители на общинските структури и неправителствените организации. Представен е преглед на добрите практики от развити в туристическо отношение европейски столици по отношение на планирането и достъпността на централните градски зони с туристическо значение.

Четвърта глава на дисертационния труд представя разработена от автора концепция за развитие на транспортната достъпност на град София, базирана на SWOT анализ на дестинация София в контекста на транспортната достъпност и предложения за конкретни решения за: ограничаване на достъпа с личен автомобил в централната градска част; повишаване на обхвата на паркинг услугите вкл. и на начините за заплащане; развитие на услугата „Паркирай и Пътувай“ (Park&Ride); подобряване и популяризиране на общественя транспорт; интеграция на таксите и услугите на общественя транспорт; създаване на система за управление на туристически автобуси; реорганизация и подобряване на пътната мрежа за колоездене и използване на пешеходните пътеки; въвеждане на интелигентни транспортни системи; създаване на туристически информационни системи и създаване на електронни системи за резервация и плащане.

В заключението са отчетени постигнатите резултати и решаването на поставените изследователски задачи.

Темата на дисертационното изследване е изключително актуална и значима за развитието на туризма и осигуряването на транспортен достъп до значимите туристически обекти в централната градска част на гр. София. Тя е свързана с обосноваването и прилагането на адекватни подходи и модели за оценка и транспортната достъпност и оптимизиране на туристическите потоци и услуги в града. Обектът, предметът и основните изследователски задачи на изследването са правилно формулирани. Докторантът си е поставил за цел на базата на анализ на актуалното състояние да предложи концепция за по-добро управление на транспортната достъпност до туристическите обекти в централната градска част на София. Основната изследователска теза, която е защитена в дисертационния труд гласи, че „град София има възможността да се утвърди като целогодишна туристическа дестинация, както и

като удобен град за живеене, като за целта се приемат целенасочени действия за постигането на улеснен и удобен достъп до туристическите атракции в централната градска част“. Тя е декомпозирана в 6 работни хипотези, които са успешно апробирани и доказани в изследването по темата на дисертацията.

Използваните литературни източници са 201, от които 100 на кирилица и 101 - на латиница. Следва да се отбележи отличното познаване от страна на докторанта на литературата в изследваната научна област и прецизното цитиране на литературните и информационните източници в текста и в библиографската справка.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Изследването в дисертационния труд е проведено с подходящо подбрана методология и научен инструментариум. За постигането на поставените цели и изпълнението на изследователските задачи докторантът е приложил статистически, математически и икономически методи за научни изследвания, включващи компаративен и специализиран анализ, анкетно проучване и дълбочинно интервю, както и научни сравнения и обобщения.

Докторантът е предложил оригинално научно изследване, което разширява хоризонта на научните изследвания в областта на географията на туризма и дава отговор на съществени теоретични и практико-приложни въпроси.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд могат да се открият както научно-теоретични приноси, така и такива с практико-приложен характер, които по мое мнение могат да бъдат обобщени по следния начин:

I. Научно-теоретични приноси:

- На базата на задълбочен анализ на всички елементи на транспортната инфраструктура, които имат отношение към достъпността и нейното осигуряване и развитие са обобщени основните проблеми и предизвикателства пред осигуряването на туристически услуги в централната градска част на гр. София.
- Направено е адаптиране и е предложена комплексна дефиниция на понятията „дестинация“, „туристически продукт и ресурси“ в контекста на инфраструктурата и транспортната достъпност.
- Обосновано е значението и въз основа на това са обобщени и систематизирани общите свойства на териториалната система на отдиха и туризма (ТСОТ).

II. Практико-приложни приноси:

- Въз основа на анализ и сравнения на отделните елементи на транспортната инфраструктура в градовете са систематизирани направления за непрекъснат анализ на състоянието на транспортната достъпност до туристическите обекти в

ЦГЧ на София.

- Изведена и апробирана е методика за анализ на достъпността по елементи на транспортната инфраструктура за изследваната територия.
- Разработена е комплексна концепция за развитие на транспортната достъпност на територията на централната градска част на София, така че да бъде подходяща за всички целеви групи и адаптирана за придвижването на лицата в неравностойно положение.
- Разработен и предложен е подход за трансфер на резултатите от прилагането на концепцията в други, сходни по структура, демография и проблеми дестинации, след съответното ѝ адаптиране.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са три публикации по дисертацията, съответно две статии в специализирани и индексирани научни списания и един доклад на научна конференция. С посочените публикации по темата на дисертацията е осигурено адекватно разпространение на получените резултати в научната литература.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът коректно и адекватно отразява дисертационния труд в структурно и съдържателно отношение.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В дисертационният труд са допуснати някои дребни технически грешки и несъответствия, но те не омаловажават актуалността на темата, както и високата степен на нейното разработване. Те имат технически характер и могат да бъдат разглеждани като препоръки за прецизиране на бъдещата изследователска работа на докторанта.

8. Заключение

В заключение, смятам че представеният дисертационен труд напълно отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. В него са налице научни и приложни приноси, както и новаторски подход в изследването на темата, което позволява да се даде висока оценка на изследователската разработка и да бъде препоръчано на уважаемото научно жури да присъди на Емил Борисов Петров ОНС „Доктор“.

08.09.2020 г.

гр. София

проф. д-р Христина Николова